

POLITIET

Politidirektoratet

Deres referanse
Snr. 201204661

Vår referanse
201201146

Dato
03.10.2012

Høring - kriminalisering av forberedelse til terrorhandling, utvidet adgang til tvangsmiddelbruk, og endringer i straffeloven 1902 § 60 a

Vi viser til brev av 20. juli 2012.

Del I Kriminalisering av forberedelseshandlinger

Sett i lys av erfaringene de siste ti år mener vi det vil være riktig å kriminalisere planlegging og forberedelse av terrorhandlinger. Det er viktig å ha muligheten til å avverge terror på et så tidlig stadium som mulig.

Ad forslaget om generell bestemmelse om planlegging av terrorhandlinger

Tatt i betraktning de erfaringer vi nå har med terrorhandlinger begått av soloterrorister både i Norge og andre europeiske land, er det viktig med en bestemmelse som også favner disses forberedelseshandlinger. En generell bestemmelse lik den som ble foreslått allerede i Ot.prp.nr. 61 (2001 – 2002) Om lov om endringer i straffeloven og straffeprosessloven mv. (lovtiltak mot terrorisme), synes det derfor nå å være et behov for.

Når det gjelder den konkrete utformingen av lovbudet, er vi usikre på om en man i realiteten snevrer inn anvendelsesområdet ved å ta inn tilleggsvilkåret ” ved å sette seg i besittelse av gjenstander eller informasjon som er egnet til å bli brukt i gjennomføringen av en slik handling”. Slik vi ser det vil det avgjørende bevistemaet normalt handle om gjerningspersonens forsett. Dersom det imidlertid føyes til et utvidet forsett vilkår om ”i den hensikt å begå en terrorhandling” vil antakelig bestemmelsen få en noe snevrere anvendelse.

Vi mener videre at det vil være viktig å legge den foreslåtte hjemmelen til oppregningen av de straffebud som kan gi grunnlag for anvendelse av tvangsmiddel i medhold av straffeprosessloven § 202 c.

Nordre Buskerud politidistrikt

Ad forslaget om kriminalisering av tilstedeværelse på et sted hvor det bedrives terrortrening

Det kan i utgangspunktet virke unaturlig å kriminalisere den blotte tilstedeværelse. Når man ikke selv mottar eller driver opplæring i terrorvirksomhet, kan det stilles spørsmål om straffverdigheten ved bare å være tilstede.

Vi har likevel stor forståelse for argumentene om at det kan være vanskelig å bevise at alle som er tilstede på et slikt sted faktisk har fått opplæring. Likeledes har vi forståelse for den preventive og holdningsskapende virkningen en slik kriminalisering kan bidra til.

At en slik bestemmelse i liten grad vil gripe inn i den alminnelige handlefrihet da det er vanskelig å se for seg aktverdige grunner til å være på slike steder, er nok riktig. Vi mener imidlertid at det kan tenkes tilfeller der personer velger å oppsøke slike steder uten at de selv har planer om å begå terrorhandlinger. Eksempelvis en journalist som får tillatelse til å være tilstede under dekke av å formidle de ansvarlige for terrortreningens "budskap", bør ikke straffes dersom materialet ikke brukes som propaganda for terrortrening. Bestemmelsen bør derfor inneholde en begrensning i forhold til slike tilfeller.

Ad forslaget om å kriminalisere mottagelse av trening eller instruksjon til nytte for terror

I likhet med departementet mener vi at kriminalisering av opplæring i terrormetoder kan sees som et naturlig motstykke til kriminalisering av å gi slik opplæring. Slik vi vurderer det er det like straffverdig å motta opplæring med forsett om å benytte det i terrorhandlinger som det å gi opplæringen.

Ad forslaget om kriminalisering av besittelse og/eller anskaffelse av gjenstander med tanke på fremtidige terrorhandlinger

Vi slutter oss til høringsforslaget på dette punktet og ser at det kan være behov for en bestemmelse som foreslått.

Bestemmelse har nær sammenheng med høringsforslaget pkt. 1.3.1 om en generell bestemmelse om planlegging av terrorhandlinger. Behovet for egen bestemmelse om besittelse og/eller anskaffelse av gjenstander vil etter vår oppfatning være avhengig av hvordan en eventuell generell bestemmelse om forberedelses handlinger utformes.

Ad forslaget om kriminalisering av besittelse og/eller anskaffelse av informasjon med tanke på fremtidige terrorhandlinger

Vi viser til det som er sagt ovenfor. De samme vurderingene gjør seg gjeldende her.

Ad videreføring av straffeloven 1902 § 161 i straffeloven 2005

Vi slutter oss til vurderingene om behovet for å videreføre bestemmelsen i den nye straffeloven.

Ad forslaget om kriminalisering av deltagelse eller medlemskap i terrororganisasjon

Vi støtter PST sin vurdering av at tiden nå er moden for å kriminalisere medlemskap i terrororganisasjon.

Vi mener videre at en slik kriminalisering også vil ha preventive og holdningskapende virkninger, slik det ble anført i forhold til forslaget om kriminalisering av tilstedeværelse på sted hvor det bedrives terrortrening.

Vi er videre av den oppfatning at strafferammen bør settes til fengsel i tre år.

Del II Endringer i straffeprosesslovens regler om bruk av tvangsmidler og om anonym vitneførsel

Nordre Buskerud politidistrikt har begrenset erfaring i bruk av de tvangsmidlene PST ønsker endringer i. Vi har derfor ingen særskilte kommentarer til de ulike forslagene.

Generelt mener vi imidlertid at det er viktig at PST får de hjelpemidler de mener det er et saklig behov for, slik at de står best mulig ruset til å utføre sine oppgaver. De erfaringene de har gjort seg de senere år i forbindelse med konkrete saker, bør veie tungt i vurderingene av om endringene skal gjennomføres.

Del III Utvidelse av straffebestemmelsen for deltagelse i organisert kriminalitet

Vi mener utvidelsesområdet for straffeloven 1902 § 60 a bør utvides.

I likehet med mange andre innen strafferettspleien mener vi bestemmelsen slik den i dag lyder, og slik den har blitt praktisert av domstolene, har fått et for snevert nedslagsfelt. Spesielt i forhold til bekjempelsen av mobile vinningskriminelle har vi sett at bestemmelsen kommer til kort.

Vi har også en oppfatning av at de kriminelle til en viss grad har innsikt i regelverket og innretter seg etter dette, i den forstand at de fremstår som løst organisert og opptrer i grupper på inntil to personer.

Vi slutter oss til departementets forslag til utforming av ny § 60 a og vurderingene som ligger bak. Slik ordlyden er utformet både i forhold til vilkårene om "kriminelt nettverk" og "en ikke ubetydelig del av samarbeidet består i" mener vi bestemmelsen vil få ønsket anvendelsesområde.

Med hilsen

Sissel Hammer
politimester